

ÖNSÖZ

2002 yılından bu yana gerçekleştirilen birçok reform programıyla; ekonomiden sosyal politikalara, sağlıktan eğitime, temel hak ve özgürlüklerden yargı sistemine, yerel yönetimlerden çevreye, toplu konuttan ulaşım, sosyal güvenlik sisteminden yoksulluğun azaltılması ve gelir dağılımının iyileştirilmesine kadar çok geniş bir alanda önemli mesafeler aldık.

Ekonomik gelişmenin kaynağı ve hedefi olarak insanı esas alan Hükümetimizin ekonomi politikalarının temel amacı vatandaşlarımızın refah ve mutluluğunu artırmaktır. Bütün politikalarımızın esası toplumun bütün unsurlarının daha güçlü ve daha itibarlı olmasıdır. Dolayısıyla ekonomik politikalarımızın sosyal politikalarımızla paralellik arz etmesi, refahın adaletle bütün kesimlere ve ülke sathına yaygınlaşması en önemli önceliklerimiz arasında yer almaktadır.

Ekonomik güçlenmemize paralel olarak önümüzdeki dönemde insanımızın hayat standardını yükseltecek sosyal harcamalara ve bölgesel gelişme gibi kapsamlı teşebbüsler gerektiren derin sorunlarımıza daha fazla kaynak ayırabileceğiz. Yeni dönemimiz, sosyal yapımızı sadece toplum kesimleri bakımından değil, aynı zamanda bölgeler itibarıyla da güçlendirme politikalarını artırdığımız bir dönem olacaktır.

Geçmiş dönemlerdeki istikrarsız uygulamalar, maalesef, başta Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri olmak üzere bölgelerimiz arasındaki gelişmişlik farkının azaltılmasına istenen düzeyde etki edememiştir. Bölgesel kalkınmaya yönelik özel uygulamaların eksikliği, bölgelerde insan kaynakları ve teknik kurumsal altyapı yetersizliği, finansman sorunları ve kararlı siyasi iradenin olmayışı bu durumu ortaya çıkaran en önemli faktörler olmuştur.

Hükümetimiz konunun aciliyet ve önemini farkında olarak, bölgeler arası gelişmişlik sorunlarının azaltılması, bölgesel ve yerel kalkınmanın hızlandırılması politikasını hem kalkınma çabalarımızın, hem de ülke genelinde sosyal refah hedefimizin odağına yerleştirmiştir. Bu doğrultuda, Hükümetimiz döneminde başlatılan bölgesel gelişme uygulamaları, milli birlik ve beraberliğimizi pekiştirmek, kalkınma fırsatlarını bütün ülke sathına yaymak ve topyekün üretim kültürüne geçiş anlayışını esas almaktadır.

Bu anlayışla, son dönemde, bölgesel kalkınmayı sağlamak üzere önemli yapısal dönüşümler gerçekleştirilmiş, özel program ve projeler uygulanmaya başlanmıştır. Bu dönüşümlerin şüphesiz en önemlisi, bölgesel gelişmeyi hızlandırmak yanında, genel rekabet gücümüze de büyük katkılar sağlayacak olan Kalkınma Ajansları Kanununun çıkarılması ve ilk ajansların kuruluşudur. Bunun yanında, Cumhuriyet tarihimizin en kapsamlı kırsal kalkınma projelerinden olan KÖYDES ve BELDES projeleri ile yıllardır içmesuyu ve yol sorunu çözülememiş köylerimiz ve kırsal yerleşmelerimiz, yenilikçi bir anlayış ve yöntemle, hızla su ve yola kavuşturulmuştur.

Bölgesel gelişme alanında Cumhuriyet tarihimizin en büyük ve kapsamlı projesi olan Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) ise, kaynak kısıtları, uygulama döneminde yaşanan siyasi istikrarsızlık, ekonomik krizler, bölgedeki terör olaylarının artması, Körfez bölgesinde yaşanan istikrarsız ortam gibi faktörler ve teknik engeller nedeniyle öngörüldüğü ölçüde başarılı olamamıştır. Ülkemiz açısından her anlamda büyük ve son derece yararlı sonuçlar sağlayacak olan GAP'ın gerçekleştirilmesi, iyi niyetlerin yanı sıra gerçekçi tedbirler alınarak Proje'ye gelişme ufku yaratılmasıyla doğrudan ilişkilidir.

Bu bakımdan, Hükümetimiz hem geçmiş dönemlerdeki geri kalışı telafi etmek, hem de büyük bir başarı ile gerçekleştirdiği hamlelere bölgesel gelişme alanında bir yenisini daha ilave etmek üzere "Güneydoğu Anadolu Projesi Eylem Planı"nı hazırlamıştır.

GAP Eylem Planındaki temel amacımız Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde ekonomik büyüme, sosyal gelişme ve istihdam artışı sağlayarak, bölgede yaşayan vatandaşlarımızın refah, huzur ve mutluluğunun artırılmasıdır. GAP'ın tamamlanmasındaki kararlılığımız doğrultusunda başta sulama olmak üzere, temel altyapı ihtiyaçlarının karşılanması ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmenin hızlandırılması hedeflenmiştir. GAP Eylem Planı, bölgede ortaya çıkardığı verimli ekonomik yapı ve yeni sosyal sermaye ile ulusal düzeyde ekonomik gelişme ve sosyal istikrar hedeflerine de katkıda bulunacaktır.

GAP Eylem Planının arkasındaki kararlılık ve azimle, Hükümetimiz yeterli finansmanın sağlanmasına yönelik özel düzenlemeler de yapmakta ve dünyaya örnek teşkil eden gurur verici bu projenin meyvelerinin en kısa sürede alınması iştiağıyla çalışmaktadır. Proje'nin uygulanmasında karşılaşılan zorlukların üstesinden gelmek ve bu Proje'nin Bölge'ye sağtığı umut ışıklarını güçlendirmek hizmet aşkıyla yerine getirdiğimiz en acil vazifelerimizden olacaktır.

Güneydoğu Anadolu Projesi'ni kalkınma tarihimiz içinde gururla anacağımızdan ve diğer ülkelerin de bu uygulamayı örnek alacağından eminim. GAP'ın temellerinin atıldığı günden bu yana, kat edilen tüm aşamalarda emeği geçen mimarından, mühendisine, işçisinden uzmanına kadar herkese, milletimiz adına minnettarlığımı tekrar belirtmek isterim.

Ülkemizin göz bebeği ve yüz akı olacak GAP'ın bir an önce bitirilmesi dileğiyle GAP Eylem Planı'nın ülkemiz ve bölgemiz için hayırlı olmasını diliyor, Plan hazırlıklarında emeği ve katkısı olan herkese teşekkür ediyorum.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan